

הישיבה החחילה בשעה 15.40

אהה ממשיך להעיד בהן-צדק. העדות ממשיכה להיות סורית

היו"ר אגרנט:

אנחנו הזמנו אותך, לשמוע את דעתך על מצב המשמעת

בצנא, ערב המלחמה ובחוף המלחמה. כחיל האוויר וכזהל ככלל. ראינו שהבעת דעה ~~ממשמשת~~

מסוימת בדיוני מסכ"ל ושם נדון הנושא הזה של המשמעת, לפני המלחמה. הרוסס שקבלתי

מדברייך, שלא הייתה כל כך שבע רצון סרמה המשמעת בהצל. אם נוכל לשמוע את דעתך כפרוטרוט

בנושא זה.

אני הצבעתי על חופעה מסוימת, שמערכת הענישה, מערכת

ב.פלד:

הרחעה, מערכת המשפט כזהל, עוסקה ב-91% על הליכים נגד

אנשים שלא ביצעו את אופן ההוראות שהן פועל יוצא של משמעת ולא המשמעת עצמה.

כמעט ולא היו כזהל, מאז שאני|זוכר, ~~אממממ~~ הליכים מספטיים נגד אנשים שלא ביצעו

את ~~מפקידים~~ כראוי. ~~אם~~ כל מערכת השיפוט של צהל היתה עמוסה בענישה, בשפיטה של

כרטיס עבודה, של עבירות חנועה, עבירות חיצוניות של הנוהל והנהוג וההוראות החיצוניות.

מעט מאד פעמים פעלה המערכת המשפטית או הופעלה המערכת המשפטית ע"י מפקדים כזהל

על דברים יסודיים. יש לזה סנה אוכיקטיבית. כדרך כלל, כזהל הדברים האלה כוצעו

היטב. אבל, אני חושב שהם לא כוצעו היטב באותו יחס ~~אממממ~~, אני חושב שלא היתה

אולי סנה דומה לסכות אחרות להפעיל את המערכת המשפטית, אבל זה שהיא כמעט לא

היתה קימה ז"א א היו כמעט פעולות מספטיות על זה - זה דבר שעורר את השוממה-לבי.

צהל מצא הרבה דרכים בלתי פורמליות להרחיע בפני אי-ביצוע

משימות. זה היה נראה לי לא בסדר ונדמה לי שחלק מהסכות באותה תקופה - וזה נמשך

גם היום - היא יחס שלילי ודי מזלזל של המפקד בחשיבות או ביעילות של מערכת הרחעה

משפטית על הדברים החשובים באמת. מפני שאילוא היו מביאים דברים אלה למשפטיות; היו

מתכררים הרבה יותר דברים שנוח היה להמשיך לחיות בהם אילולא היו מתכררים. למשל, הפיצול הקיים בין סמכות ואחריות. במערכת הבלתי פורמלית של איפוח רצון המפקד, ניתן היה גם לא לספל יותר מדי בשאלה מי אחראי על מה שמי מוסמך למה. החבר'ה צריכים לעשות ... ואחן דוגמא: למשל, טייס שפעל שלא כשורה. הנוהג בחיל-אוויר עד היום הוא, שאח זה לא מביאים לבית דין של ממש. אין "קורט מרשל". זה עשרים ל"י קנס וזה אם הוא טיס זוטר - שבוע ריתוק, בלתי פורמלי, זה לא נכנס לתיק, זה לא בא לדיון משפטי. זה בהחלט מערכת יחסים משפחתית "נו נו" לפעמים גם יחסית עונש קשה אולי לא תמיד מוצדק. אבל האיש לא יכל להביאאח הענין לכירור עד הסוף. נוח היה למערכת בנושאים החשובים האלה, שלא לנביא את הדבר לדיון משפטי, כי זה היה מיד מעורר את הצרך להגדיר בצורה הרבה יותר מדויקת מי חייב לעשות מה ועד איפה סמכותו מבעת, והאם הכל היה בסדר.

אני יכל להביא דוגמא - אני מקווה שאינני מפליל לא את

חיל האוויר ולא את עצמי - בכך שתאונות טיסה, למשל, כל האונה בטיסה, וחהיה הקלה ביותר, אוטומטית בחיל אוויר יש ועדת חקירה. יש אלפי תיקי ועדת חקירה בחיל-אוויר מיום הקמתו. ולמרות שכתוב בחוק שכל תיק ועדת חקירה צריך להגיע לפרקליט של חיל האוויר כדי לבחון אם יש מקום להליכים משפטיים בהתאם לממצאי ועדת-החקירה, או אם יש מקום למנוח קצין בודק ולהפוך את זה ל"קייס" - במשך שנים הפרקליט הצבאי של חיל האוויר מעולם לא ראה את התיקים האלה, רק עכשו, אני חיבתי את המערכת להעביר את תיקי ועדת החקירה על חאונות טיסה, זה חאונות קלות-ערך כגון ץ עלה על חכית כ"ליין" או ירד מהמסלול בהסעה. חיבתי את הפרקליט לעבור על תיקים אלה ולאמר לי אם יש מקום להליכים משפטיים.

6830

אג

ועדת החקירה - 24.7.74
ישיבה קכ"ג - אהה"צ
אלוף ב.פלד

אני לא רואה בעובדה שכך זה היה, דבר פגום מעיקרו.

הוא פגום מעיקרו רק כאשר המערכת הכלתיתפורמלית היא לאיעילה, ז"א היא לא מביאה את התוצאות הדרושות. ויותר מזה, כאשר היא לא דרושה, כאשר המערכת הפורמלית לא דרושה כאשר הנענש משתףפעולה בהחלט ומכין מדוע זה נעשה ואין לו סענות. לגבי אנשים מהנדכים כמו סיסים או חניכים בקורס סיס או חניכי קצונה, הדבר דו כוכן מאליו ואין הכרח להפעיל את המערכת המסמסית ולהכניס את זה לתיקו אאמת האישי ולהושיב שופט, אם את הדברים הרגילים של חריגה מסה שהיה צריך לעשות הם לא זדוניים, אלא כמסגרת החנוך והאילוף.

בסך הכל היו מספיק מקרים בזהל, אולי פחות כחיל אור

כי הוא סגור כבסיסיו, פחות מדי מקרים שבהם מוצה הדין עד הסוף ונעשה בירור יסודי מה בדיוק קורה.

הדברים כן נעשו כאשר היה מדובר באכדן חיי אדם,

כשנהרג מישהו - דבר כזה היה מחכצע.

לגבי המסמעת בכלל אני רוצה להגיד את דעתי. כמסך

הרבה שנים - אני נמצא בזהל מ-1947 - מערכת החיובים של דרג אחד כלפי השני, יתה בשנים הראשונות יתה נכונה. מעולם עד לפני עשר שנים, לא היית מוצא אדם בדרג נמוך שכל הזמן יחיה בהרגשה שמה שהוא עושה זה בכלל טובה למישהו. ולא עלה בכלל הצורך של הפיקוד לבחון האם מה שהמפקד דורש ממנו אמנם ראוי שהמפקד ידרוש ואמנם ראוי שהפיקוד יכצע. אבל, בשנים האחרונות, יחתי אומר במסך 15 השנים האחרונות, באפן כמעט בלתי מורגש התחלפו היוצרות והכעיה של אכייפת המסמעת נחקלה כמצב שהוא שונה לחלוטין; שבו מפקדים פחדו או נמנעו מלמצות את חפקידם במחן צווים כדי שהעבודה תחכצע עד הסוף, כי הם כל הזמן הוחזקו כעיני כלם וגם כעיני עצמם ככעלי-חוב של פיקודיהם. כלאמר, אם דרשו מאיל בזהל להיות נקי, אבל נתנו לו רק חליפה אחת, ולא היתהאפשרות שהוא יהיה נקי כיום הרביעי לשכוע - הפסיקו גם לדרוש שהוא יהיה נקי.

אג

ואם צהל גם הרגיש שהדבר הזה מחרדרר והיה עושה מבצע "מלביש" שבו מ"צ'ים היו עושים את הפעולה הזאת, המפקדים כדרך כלל היו עומדים לצדם של החילים, כי הם הרגישו שכאן הם בעלי-חוב.

מאחר והיו יוחר מדי נושאים שבהם המפקדים היו באמת בעלי-חוב של החילים, וזה בהסוון דברים, זה באיזה לכוש נחת לו ובאיזה חנאים נחת לו לכבס אותו ואם הוא קיבל אותם מהמכבסה ואם כאשר מסר נעלים לחיקון הוא קיבל אותם בזמן ואם היה מספיק בגדים להחליף כמחסן והסוון דברים נשאר המפקדים חיבים לפיקודיהם. אחת הסיבות האידאולוגיות היחה "חוחחים כמקום גרבים". אבל, מאחר ונוצרו מספיק סכות שכו הפיקודים הרגישו שהמפקדים הם בעלי-חובתם הוסיפו למערכת השטרות שעליהם הם השכו שהמפקדים חיבים - גם דברים שהמפקדים בהחלט לא חיבים. ואז נהיה למפקדים יחסית קשה לאכוף משמעה או לקבל ביצוע גם בדברים שללא ספק המפקד לא היה בעל-חוב לחיל בשום דבר.

כלאמר האוירה הכללית היתה שקשה לדרוש מהחיל ולכן נמנעים

לדרוש ממנו. אני אחן דוגמא: אם ענין לינה בבסיס או ערב סגור היה כבסיס הפער בין מספר שכו אין אפשרות סכנית להלין אח האנשים בצורה מסודרת כי סך כל/המסות שאפשר היה להעמיד לרשות החילים ובין מספר החילים שרצית שיסארו בערב סגור היה גדול מדי, הייתה נמנע מלענוש אח מישהו אם אחרי הערב הסגור היה מתחמק הכיתה, כי בעצם ידעת שאין לו איפה לישון. אבל, מאחר והוא כבר יצר מצב שכו אתה בעל-חובו ולא יכל לאכוף עליו דברים כאלה, והוא גם נמנע לעתים מסוימות למלא את חובתו גם כשהחנאים היו בידו, על חשכוון האוירה הכללית.

אג 689 - 5 -

היתי אומר, שבדרך זאת נוצרה רחיעה מסוימת של

מפקדים לעמוד על קוֹצוֹשֶׁל יוד בדברים החשובים, כי הם היו בעלי-חוב אה"א
לחיליהם בדברים הלא חשובים.

אני יכול להתחיל מזה כמה נשק היה לחלק לחילים

עכשו כשהחלטנו להגביר את השמירה בבסיסי חיל אויר ונאמר שאנחנו צריכים להתכונן
נגד אא וכו' וצריך לתת לאנשים ובמקרה אין נשק. אין מספיק.

אחרי רשמה יע

ועדת החקירה, קכ"ג

24.7.74, ישיבת אחש"צ

עד: מפקד חיל-האוויר, האלוף בני פלד

689

י.ע.

בני פלד:

צריך נשק לחח לאנשים ובמקרה אין נשק.

אין מספיק. לכן צריך להתפשר. אז אם מחפשים

על השולחן ובגלוי, ומטילים את מה שהכרח להסיל, אז אין בעיה לבקש בצוע.

אבל אם פותרים את הבעיה באמירה, תראה אין לי נשק אבל בכל אופן אתה צריך

אוחו, בכל אופן נעשה את זה, גם בלי נשק, והדבר נראה אידיאלי, הוא לא

מוסבר א היטב, יש למפקד בעיה.

בסך הכל אני רוצה להגיד כך. בחיל-האוויר לפחות

רמת המשמעת המכזעית, בדרג הסיסה, בדרג הסכני היא גבוהה מאד. היחה לפני

המלחמה, היחה כמשך המלחמה, והיא לא נפגמה בהרבה, אני חושב גם אחרי

המלחמה.

אבל יש אוכלוסיות, שלגביהן אינני יודע אם חל

שנוי מהותי, אבל חל שנוי כמותי. אני הבאתי איתי נתון של נפקדים

ועריקים בחיל האוויר בחיל-האוויר בשנים 1972 - 1974. אני יכול לאמר

שמה-1/1/72 עד ה-30/12/72, היו 57 איש שנשפטו על נפקדות ועריקות כביח דין.

זה כולל מילואים. מ-1/1/73 עד ה-5/10/73, עמדו כבר לדין 75 איש.

וזה לא כל השנה. 97%

לסקוב:

אלה שעמדו על, נניח העדרות ונשפטו אצל קצין

שיפוט בכיר,

לא כלולים כאן, רק בחי דין צבאיים.

בני פלד:

שם הפרופורציה השתנתה גם כן ?

לסקוב:

כן. 91% סכלל העבירות היו עריקה.

בני פלד:

עולוח מעל 21 יום. האוכלוסיה שמהם אנשים

באים היא כולה מהאוכלוסיה, הייתי אומר, של ישראל השנייה והשלישית.

מעט מאד נפקדות, עריקות, השחמטות פגאז- מוצהרת, קיימת באוכלוסיה

שעוסקה במקצועות טכניים, או במקצועות טיסה, ועל זה אין מה לדבר בכלל.

6894

בני פלד:

יש עוד נקודה אחת שרציחתי לגעת בה, לפני שיש

לכם שאלות. אני חושב, ששני דברים אני ארוצה

להדגיש. באיזה שהוא מקום צה"ל זנח את האביזר של הקשר ההדוק, ניתק את הקשר

ההדוק בין התנהגות החייל החיצונית ובין ההזדהות שהוא דורש מהחייל עם המשימה.

ניתק את הקשר, את ההזדהות עם צה"ל, עם מטרות צה"ל, עם המדינה, עם היחידה,

הזדהות עם הארגון, הזדהות עם היחידה.

אני רוצה לתח שתי דוגמאות קיצוניות. דוגמה אחת,

אני לא צריך לחייב אף טייס, אף מכונאי, אף איש מינהלה אפילו לשאת את סמל

הטייסת, שהוא לא סמל פורמלי של צה"ל. סמל טייסת. אני לא חייב כמובן לחייב

אף טייס לענוד כנפיים, אבל אני בהחלט צריך לחייב חייל ולאנוס אותו ללבוש

את הכובע של צה"ל. זאת אומרת הוא מוכן להזדהות עם הטייסת, מוכל להזדהות

עם חיל האוויר, לא, עם הסימנים החיצוניים של הזדהות עם חיל האוויר הוא לא

מוכן. כי זה צה"ל. אבל את תב היחידה הוא ישא בלי שאני אומר לו.

את סמל הטייסת אני לא צריך לאמר לו דבר.

אבל כשמדי צה"ל, או הכובע הצה"לי או הסמל הצה"לי ישמשו בשבילו את

הזדהות עם משהו בצה"ל, צה"ל ניתק את הקשר בין האותות האלה החיצוניים

ובין הדרישה שהאיש יגלה הזדהות. אני חושב שזו טעות. זו טעות יסודית.

אני יודע גם באיזו דרך צה"ל הגיע לדבר הזה. חלק

מסיבות אובייקטיביות לחלוטין. קשה היה לדרוש מחייל להראות מסודר כאשר

באופן קבוע וברור המדים שאתה נותן לו גם-כשהמדינה-שאתה-נבחר-לך-

גם כשהוא נושה את כל המאמצים שלו נראים כמו בגדי סבל. וזה לא משנה אם אחרי

10 - 15 שנה בגדי סבלות, או חוסר אפשרות להיות נקי ומגוהץ ולהחליף את המדים

שלו יום יום, או פעם ביומיים אתה פתאום תכניס מערכת שהוא כן יכול לעשות

את זה. הוא כבר, הוא לא רגיל לראות בזה את חיצוני,

ועדת החקירה, קכ"ג

689

24.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: מפקד חיל האוויר, האלוף בני פלד

בני פלד:

של הזדהות עם היחידה או עם צה"ל.

לפי דעתי אין שום ברירה בארגון גדול, אלא לתכופ. לתבוע שהגילויים החיצויים של האיש, יצניעו יום ויום ושעה שעה בכל מקום שהוא מופיע, על כך שהוא מזדהה עם הארגון שבו הוא נמצא. לזה צריך חנאים. אחרת אין שום סיבה לכחוב בהוראות צה"ל שמוכרחים ללכת בסדיס. אפשר ללכת גם כחלקי מדיס. אני הוצאתי הוראה בחיל-האוויר שחייל שמרגיש, לא חשוב אם הוא חובה או קבע, שהוא הבקר לא יכול להוציא את המדיס שייצגו אותו, את צה"ל בכבוד, מותר לו ללבוש בגדיס אזרחיים ולבוא לעבודה. לבוא מלוכלך, לבוא עם חצי מהמדיס זה אסור.

היו"ר אגרנט:

מה היתה ההוראה ?

בני פלד:

שחייל שקם בבקר, לוקח את הכבדים שלו ורואה שהפעם אין לו נעליים צבאיות, או החולצה שלו מלוכלכת ואין לו אחרת, יבוא בכבדים אזרחיים לעבודה. ושלא יבוא מלוכלך ומקומס, או חסר.

יש עוד דבר שחסר, גם הוא אובייקטיבי. אנחנו

נרתעים בכלל מללמד את החייל קודקס התנהגות מקובל מפני שאנחנו חוששים מאד שהוא כעצם לא מקובל. ושזה ייראה מגוחך. זה ייראה מגוחך כי זה יעמוד בקיסוב גמור לקודקס ההתנהגות האזרחי. ואי אפשר לקיים צבא שבו יש קיסוב של 180 פעלות בין קודקס ההתנהגות שלשל הצבור האזרחי וכין קודקס ההתנהגות של הצבא. זה לא ניתן לבצוע אלא אם כן חכניס אותם למחנות רכוז וחטנע מהם כל פגע עם האופלוסיה. לכן אני רואה בשה דבר אובייקטיבי, לחיל האוויר יותר קל כי יש לו חטפות. לחיל האוויר יותר קל פי הוא חי בחברות סגורות. יותר קל לתת את החנאים, יותר קל לו לדרוש את התוצאות.

לפני כן רשמה י.פ.

רב

- 21 -

ועדת החקירה - ישיבה קכ"ג

24.7.74 -אחה"צ

העד: אלוף ב. פלד

ב. פלד:

אבל אני למשל לא יכול לחבוע מטייס, שהוא טייס יוצא מגדר הרגיל, והוא לא זלזל באף מטימה, ושהוא ממושמע להפליא, אני לא יכול כלב שקט לדרוש ממנו, בצורה קשה וקשוחה, שכאשר הוא הולך ברחוב בתל-אביב שהוא ליאכל תירס, כאשר הוא הולך במדיס, אני לא יכול לדרוש זאת ממנו, אני לא בטוח שאני יכול לדרוש את זה, שמוחר לי לדרוש את זה. אבל דבר גורר דבר.

לסיכום אני רוצה לומר, אני ברגע זה לא מרגיש

שהמטימה של ח"א נפגעת מחוסר משמעה מבצעית, אני מרגיש שהמשמעה המסקית, חיי היומיום, שמירה על רכוש, הזלזול בפרט שבחברה, הכושר להפיק יעילות מירבית מהמשק כן נפגע על ידי אותם הדברים שקשה מאד לדרוש.

אני רוצה לתח דוגמא אחרונה ובה אני אגמור:

אני מאד הייתי שמח, אילו יכולתי לקחת טכנאי, או

קצין אחרי 2,3 עבירות מופגנות, שהם תוצאה של זלזול בדברים הקטנים, יכולתי

להגיד לו: אני אותך בחיל האויר לא רוצה יותר. שלום. אני לא יכול לעשות את זה היום, בעצם אני יכול אבל אז אני אפגע בסדור הקצר בחיל האויר. אנשים גם לא יבינו מדוע אני עושה את זה.

אני רוצה להפנות שאלה לנסיונך כמפקד זרוע טכני

ח. לסקוב:

עם הרכה אלקטרוניקה, ולהעמיד שאלה על רקע לפני ובשעה

ואחרי יום-כיפור.

אנחנו הולכים ונכנסים לציוד יותר ויותר יקר. הציוד

נעשה יותר סביר, נעשה יותר מהיר, הלחימה. הפיזור נעשה יותר גדול בכל המימדים,

וכל עוד חוסר הנפץ הוא לביוון של אמצעי לחימה ולתוספת של אמצעי

לחימה, יכולה להיות משמעות אסטרטגית. כחנאים כאלה, כאשר המחיר עולה, יש דרישות

חסורות יותר, קפדניות יותר, ובמהותם קצה שונות ממה שנניח היה אפילו בתקופת

ששת הימים, ודאי בתקופה שלפני זה. ולציוד הזה יש איזה שהוא חישוב ותיכנון

24.7.74 - אחה"צ

העד: ב. פלד

ח. לסקוב:

סאמנים את המפקדים מפעילים את המתחזקים, ואילו כל אותם האנשים שצריכים לשרת ולספל ולקדם ולהכניס את הציוד והמפעילים והמתחזקים ~~אלאמצאמאאמאאמאאמאאמאא~~ שהם יהיו ברמת הביצוע שהולמת את הדרישות של הציוד מבחינת "קוסט-יוטיליטי" כמעט שאין שינוי. איך אתה רואה את הדברים?

ב. פלד: אני רואה אותם בצורה חמורה מאד. וזה קשור רק

בעקיפין למשמעת.

ח. לסקוב: אני לוקח משמעת במובן הרחב של המילה, לא במובן

של הצדעה.

ב. פלד: אני יכול להגיד, שחלה ירידה מהותית באיכות

האנשים שצה"ל מפעיל, יחסית לציוד שהוא קונה.

בשביל לחת דוגמא, מדוע ענין בעלי החוב, ענין הדומינו ההפוך, אני מוכן לחת

דוגמא.

אני כמפקד חיל האויר יכול, במסגרת הסמכויות

וצורך העבודה הקיימת, אני יכול להחליט למשל, על הוצאה או אי-הוצאה של 50 מיליון

דולר. הייתי אומר, לא בקלות אני עושה את ההחלטה, אבל היא בהחלט ~~תהיה~~ מושפעת

על ידי. אני לא יכול להחליט, בשום פנים ואופן, לא אני ולא צה"ל, שעל יד הציוד הזה

שקניתי ב-50 מיליון דולר, אני צריך אנשים באיכות מסויימת. מערכת הערכים של

רכישת ותחזוקת ציוד ורכישת ותחזוקת כוח-אדם, אין ביניהם שום שטחי מגע כזה"ל.

שום שטחי מגע. ולפי דעתי מבחינה זו, אנחנו בהחלט נמצאים במצב, יחסית קריטי.

אני היום באתי, עשיתי ביקור בכנף . כנף , כנף וותיקה, טובה מגובשת,

נכנסתי לאגף מערכות ושאלתי את האחראי על ציוד הבדיקה: תגיד ל, אנחנו משקיים

בציוד כדיקה? - הוא לא ידע בהחלטה למה אני מתכוון. אני אומר ל: תגיד לי, האם

אחה יודע כמה ציוד מונח על המדפים כאן שמזה שנה אף אחד לא השתמש בו? הוא אומר -

בטח יש, אני לא יודע. האיש הזה מקבל צא הוא סמל ראשון בקבע, אחרי שהעסקתי אותו

24.7.74 - אחה"צ

העד: אלוף ב. פלד

ב. פלד:

כחמש שנים, הוא הגיע להיחל אחריו בדיקה על ציוד מערכות בדרג ב'. האיש הזה ערכו כעיני הצבא, 20 אלף ל"י לשנה. זה מה שזה עולה לנו. הציוד שנמצא בחדר בגודל הזה מסתכם בסדר גודל של 10-15 מיליון דולר. אילו היה לי אדם הרבה יותר חכם שיכול היה לאתר את אותו ציוד בדיקה שפג זמנו, שהוא לא בשימוש, שאפשר להסתדר עם אחד במקום עשרה, אני הייתי חוסף בחדר הזה, לפי דעתי, ואני קצת מחמצא בדברים האלה, אני חוץ חמש דקות עברתי וגילית 10 מכשירי בדירה, שכל אחד מהם עולה בין 50-100 אלף דולר, שבהחלט משהו היה צריך לומר לי, שיכולתי לא לקנות אותו. ואני מוכרח לומר, שיש אילוצים סוציאליים מסויימים במדינה זאת, יש דרך מסויימת אבל רמת החחזוקה והרכש של כוח-אדם, היא לאין שיעור יותר פרימיטיבית וברמה יותר נמוכה מה שאנחנו מקדישים לרכישה וחחזוקת ציוד, והפער בזה הולך ומתרחב.

הדוגמא שלך נובעת לרכש ולא לחחזוקה?

לנדאו:

מפני שכאשר זה כבר מונח על אגף המדף, הסמל אינו

יכול לעשות שום דבר חוץ מלהוציא את זה.

הוא יכול להודיע לי ב.מ., אם הוא חכם, והוא לא חכם,

ב. פלד:

כבר לפני שנה שאין צורך, בסוף השנה, לקנות מכשירים

כאלה.

האם זה מתפקידו?

לנדאו:

ודאי זה מתפקידו. ממי אני אוסף את המידע מה קורה

ב. פלד:

למטה. וזה תפקידו של המפקד שלו.

המפקד שלו כבר עולה למדינה יותר.

לנדאו:

אני מוכרח לתת עוד דוגמא. כאשר עברתי בכנף 4,

ב. פלד:

עברתי גם דרך המטבח, זה מטבח שכרגיעה מאכיל 2,000

איש, במלחמה 4500. האיש שקבל על עצמו את ניהול המטבח, אחרי שקודמו עזב.

24.7.74 - אחה"צ

העד: אלוף ב. פלד

ב. פלד:

הקודם ידע לקרוא, הוא לא ידע לכתוב, הנוכחי לא יודע לא לקרוא ולא לכתוב, ז"א אני רוצה לחזור על זה ולומר את זה בצורה חד משמעית.

גם בחיל-אוויר שהוא חיל יחסית לחילות היבשה, היו

לו תנאים יותר טובים לגדול, איכות כוח-האדם שבאופן טבעי ח"א הקציב לספל בכוח-

האדם, היתה תמיד בתחתית המדרגה, בתחתית הטבלה. לא היה עולה דעתו של מפקד ח"א

למנות כראש להק ציוד אדם ברמה שבה הוא הסכים שיהיה לו ראש להק כוח-אדם.

זאת אמת. ההבדלים ברמה האיכותית בין מפקדי טייסות קרב ובין מפקדי טייסות

מפקדה, הם תהומיים. אם פה ושם צץ לנו גאון מבין אנשי צוות הקרקע, אנחנו

מלקקים את השפתיים, וכאלה יש לנו ספורים. יושב כאן מי שהיה מפקדו של ח"א, והיו

לנו בס"ה בכל הקריירה של ח"א רק שני אנשים שאפשר היה להגיד שהם היו מעל לממוצע

בניהול כוח-האדם של ח"א. במשך כל 26 השנים, אני יכול לתת את השמות: אחד מהם

זה פלב תמיר, והשני זה מירון. ~~באמצעות שניהם~~ שניהם אנשים מעל הממוצע.

~~באמצעות~~ בין שניהם במשך 26 שנים שרתו אנשים שהם כהחלט מתחת לממוצע. ומתחתיהם

אנשים עוד יותר. הדבר עוד יותר חמור באכ"א, הרכה יותר חמור, מבחינת רמה אנושית.

אני חושבת שצריך לעשות כאן סדר (אבל כאן אני כהחלט מביע דעה) אני חושב שצריך כהחלט

להחזיר את האיזון למערכת ולומר, שהשילוב בין כלי הנסק והאדם הוא הכרחי.

חותחים במקום גרביים אולי אפשר. אבל תותחים במקום שכל, זה לא ילך. פשוט זה

לא ילך. אנחנו אמורים לגדול בארבעת השנים הבאות: במטוסי קרב בערך ב $40\% - 50\%$

במערכות ציוד אחרות, במאות אחוזים. חיל האוויר זקוק עד 79, לפי המפתחות הקיימים

ל-8000 פחות או יותר אנשי חובה ול-6,000 אנשי קבע. אין שום סיכוי שמדינת-

ישראל ממחזור החובה השנתי תוכל להקציב לנו אפילו לא 100 אנשי חובה, 200. שלא

לדבר על 8,000. היום הפערים שלנו בקבע, כבר היום 2,000.

~~באמצעות~~ אגב, ככל צבא הקבע, זה הגוף שקובע איך צה"ל יראה, איך יראו הימחים, איך

יראה הבסיס כאשר המילואים באים, אטף הצבא ילחם, הוא קובע. הוא בסך הכל 29 אלף

איש, כל צה"ל. ח"א 9,000 זה אפס קצהו של כוח העבודה במדינה. כוח-העבודה במדינה

ב. פלד:

מתקרב למיליון, בלי ערבים. בכל אופן, אנחנו קשורים עדיין בעבודות של מסורה ונוהגים שמפריעים לנו בהחלט. קל לנו לקנות ציוד טוב, אין לנו שום אפשרויות סמכותיות לקנות אנשים טובים וצריך לקנות אותם לא יעזור לנו שום דבר.

יש אולי נקודה נוספת שמחזירה אותי לענין המשמעת.

בכל אופן זה"ל מורכב מאנשים שצריכים לחיות, בדרכים שהוא חשב שעומדים לרשותו כדי לתת תנאי שרות, הוא יצר מערכת הטבות שהיא בלתי פוסרית ביסודה. הוא למשל גרם לכך, שמאחר ולא היתה לו החוצפה לבקש את מה שצריך לאיש קבע, הוא נתן לו את האפשרות להשתמש בכלי הרכב הצבאיים לצרכים פרטיים, וזה מקובל בצבא, שכלי הרכב הצבאי משמש ככלי רכב פרטי לאחר שעות העבודה, זה היה נראה כפסנט בלתי רגיל ב-53, ולפי דעתי הוא אחד מהמפגעים המוסריים והמשמעתיים ונכעו מזה המון דברים. לפני 52 השתמשו בכל דבר ללא רשות, אחרי זה היה כרטיס נסיעה פרטי, ואחרי ה מוסדית התחילו לשלם, מוסדית. רב-סרן 7 ל"י לחודש, אם הוא שותף לעוד 2 רבי-סרנים, ואני משלם היום 17 ל"י לחודש בחלוש בשכיל השמוש בוליאנט שלי. זו החרומה שלי לשמוש הפרטי ברכב.

יש ענייני דיוור. נוצרו מערכת חוקים : מתי אדם

זכאי להשתתפות דירה למשפחתו ומתי לא. שהביאו בעקבותיהם להסכמה אילמת של כל זה"ל ל"מל פרקסיסז", כלומר אם במקרה לא היית בעליה של דירה, לעולם לא יכולת לקבל השתתפות בשכר דירה. אם היית בעליה של דירה כמרחק של 50 ק"מ מהבסיס שבו אתה עובד, לא יכולת לקבל השתתפות בשכר דירה.

6901

אם היית בעליה של דירה פנטסטית במרחק של 51 ק"מ, היית זכאי להשתתפות בשכר דירה. לכן היו אנשים ששכרו או קנו חדר ומטבח בקרית שמונה, שיהיה רשום על שמם, ועל בסיס זה קיבלו השתתפות בטכר דירה, ויש גם ענין של השתתפות בהוצאות נסיעה. חלק מן המערכת הזאת קיבלנו מהציבור האזרחי, כמו ספרות מקצועית, כולם יודעים שאף אחד לא קונה בזה ספרות מקצועית.

לפי דעתי, זה גרם ארוזיה בכושר המוסרי של המפקדים כצבא לצוות. אני לא רוצה להשחיר את התמונה יותר מדי. הציוריים החשובים ניחנים ומכוצעים, אבל בחיי יום יום - מי לידי יחקע שברגע של לחץ, הרגל של שנים לשלט מס שפחיים לצורים לא יגרום שיבושים.

אני רוצה לתת עוד דוגמה. מקובל היה בחיל האויר שאם יש מכצעים, אם יש מלחמה, חיל אויר באופן מופגן לא סציין אה הגיבורים; אין גיבורים יחידים, כולם גיבורים. חיל אויר נמנע מלציין חלק מהלוחמים על פני הלוחמים האחרים. זה לא נכון. היו אנשים שהיו גיבורים יותר מאחרים. האמירה ואצלנו כולם גיבורים, לפי דעתי, היא נוחנת כיסוי להרכה סאד דברים. אחרי שאמרת כך פעם אחת, אינך יכול כבר לומר למישהו* לא רק שאחה לא גיבור, אתה פחדן.

ידין: חיל האויר לא נוהג לתת כל שנה העודות לטייסים שהפילו מטוסי אויב?

ב. פלד: זו מערכת כלחי פורמלית. זאת דרך שאנחנו מצאנו בעצמנו.

ידין: אתה סתכוון לצהל בכללי?

ב. פלד: צהל לא מכיר בהעודות אלה.

בננצל: אמרת שכחיל אויר יש 9000 אנשים בקבע. כמה יש מילואים?

ב. פלד: ביחד כ-28 אל, כולל נ"מ - 10 אלפים.

בננצל: כמה מהמילואים, כסמוצע, סגוייסים בזמן רגיעה?

- ב. פלד: כעת מחזיקים בערך 1200.
- נבנצל: כמה עובדים בחעשיה האוירית?
- ב. פלד: קרוב ל-15 אלף, ומחכורנים להגיע ל-18 אלף.
- נבנצל: האם היחס נראה לך סביר?
- ב. פלד: אני לא יכול להביע דעה על היחס המספרי. זה תלוי במשימות של חיל האויר. אני יכול רק להגיד שאין שום יחס בין החקבולים של אדם שעובד בחעשיה האוירית ובין אדם שעובד בחיל אויר.
- נבנצל: החעשיה האוירית היא לא היחידה, אבל היא הכוללת והקרובה, כי זו התחרות על אותו כח אדם שבא בחשכון לצהל. במידה מסוימת גם החעשיה הצבאית, אבל בחעשיה הצבאית זה יותר מסותן, כי החעשיה הצבאית היא יחידת סמך של משרד הבטחון ולא חברה.
- ב. פלד: אני יכול לציין אבסורד יותר גדול. אזרחים עובדים כזהל באותו חפקיד שעובדים אנשי צבא נהנים מכל הזכויות האזרחיות, ואיש צבא באותו חפקיד, שעובד באותו מקום, אינו נהנה מהן.
- נבנצל: אני רוצה להגיע לנקודה אחרת.
- תקציב הבטחון מזין במידה רבה את המשק, הוא המזמין הכי גדול במשק. במידה מסוימת זה בוודאי רצוי, כי לא יכולים להיות תלויים הלוח גמורה באספקה מחו"ל. מצד שני, תקציב הבטחון עושה לעצמו ולצהל התחרות עצומה על ידי כך שהוא מחטט את המשק.
- ב. פלד: אני יכול לחת דוגמה קונקרטיה. מטוסי החובלה נמצאים בלוד. הרבה יותר קל לי לשלם לחעשיה האוירית בעד האחזקה של המטוסים מאשר להשיג את כח האדם ולהחזיק אותם בחיל אויר. אני יכול לשלם בלי בושה כל מחיר בעד שעה עבודה בחעשיה האוירית. אני יכול לחתום על מיליון וחצי שעות עבודה, זה הלוי בסכום בין מנכל משרד הבטחון ומנכל החעשיה האוירית כמה יש לשלם בעד שעת עבודה. אני יכול להחליט שהחעשיה האוירית חעסיק

עוד אנשים במחיר של 50 לירות לשעה. אבל אני בשום אופן לא יכול להשיג כח
אדם של חיל אויר שיעשה את זה.

יש נורדים בכח"א 8 - עקרון, ומעבירים אותם ללוד.
אחת הסיבות היא זו שציינתי. לחסוך את כח האדם המעט.

ב. פלד: כן זה נראה שהקצה שלך. אבל מהקצה של קביעת
מדיניות, האם לא היה זה יותר נכון ל היוס פחות
לחסם את התעסוקה במסק, להזמין יותר סח"ל, ולשמור על כח האדם המעט ולחת
נתח גדול יותר מסנו לצהל?

ב. פלד: אני סוכן לומר שעושים זאת, בדיוק מה שאמרת. משתדלים
שלא להעמיד מעבר לגבול על התעטיה האוירית. אבל
בין אמירה לעשייה מהלך ח"ק פרסה. קשה. צהל עושה זאת. אינני חושב שהמצב הוא
כזה שצהל יכול לקרר את השוק המקומי, אולי הוא יכול טלא להוסיף לחסם אותו.
אני יכול להביא דוגמה נוספת. אילו הייתי מגיע
מחר להסכם עם משרד הבטחון לשכור קבלן שיחן חזונה בכנף 4, יכולתי לשלם לו
כמעט כל מחיר.

לסקוב: ניסו פעם לעשות זאת עם שק"ס.

ב. פלד: לא אנחנו, התעטיה האוירית, בשביל קבלן יכולתי
לבקש כמעט כל מחיר. אבל אילו ~~אנחנו~~ הייתי מבקש סכום זה בשביל לנהל את
הענין בעצמי, בשום פנים לא הייתי מקבל.

לנדוי: מפני שאינך יכול להטיב כח אדם שיעבוד בצבא?

ב. פלד: אני אחן לקבלן 4000 לירות, והוא יעסיק את האיש

ב-3000 לירות, לזה היחה המערכת מסכימה. אבל

שאני עצמי אשלם 3000 לירות לחודש לאיש - המערכת לא מסכים.

++++

6904

- ידין
+*+*+*+*+ כמו שאין רס"ר שיתקן אוטו, אבל אותו איש יעבוד בגרז' של סולל בונה והצבא ישלם מה שצריך לטלם.
- ב. פלד:
אותו דבר בקשר לסוסיתות. אם ארצה לשלם בכסף 4 בעד חיקון ריקשות, לא אקבל. אבל אני יכול לתקן ציר של ריקשה בסוסך בתל אביב, שאחו קטורים, ולשלם 2000 לירות בעד חיקון ציר. וזה הולך כמו להסניות חמות.
- נבנצל:
כל זה מכביד על צהל להחזיק אנטיים בשכר שהוא יכול לשלם, והוא צריך לתת להם את כל ההטבות בגלל החחרות הגדולה של השוק הפרטי, שכולל גם את המשק שעובד בשביל צהל. זה סכנת.
- ב. פלד:
אני בהחלט רואה זאת כך.
מה יגיד רס"ר שמוביל על טנדר ריקשות לחיקון בתל אביב, והוא יודע כמה משלמים בעד כל גיר, יודע שהוא יכול לתקן את זה בחצי זמן אצלו בסדנה. האנשים הם חכמים, הם לא טיפשים, הם מבינים.
על הרקע הזה של אי ניקיון במערכת אתה דורש שמטעה. ומטמעה פרושה יושר, הגינות, ניקיון, הזדהות מלאה. קשה לדרוש את זה מכל האוכלוסיה.
- לנדוי:
היועץ הכספי של משרד הכטחון איננו מבין את הדברים האלה?
איך אתה יכול להסביר לעוור צבעים את ההבדל בין האדום והוורוד? המערכת נקבעה כך לא באשפת הציבור, היא צהל - אנחנו בעצמנו.
- לנדוי:
כנראה שהכסף ישנו, השאלה היא רק איך להשתמש בו בצורה יעילה ביותר.

ב. פלד.

בהחלט. יש נורמות שזהל קבע לעצמו מיום הקמתו, והוא

לא יכול להשתחרר מהן. למשל, ייה שאליה אם חייל בקבע

זכוי לחלוטם בעד שעות נוספות שהוא עובד?

לנדוי

הוא לא צריך לקבל שכר בעד שעות נוספות.

ב. פלד.

מדוע אין הוא זכאי לחלוטם בעד שעות נוספות שאפשר

למדוד אותן?

לנדוי.

הייתי אומר, מפני שלחייל אין שעות עבודה.

ב. פלד:

חייל הוא קודם כל אזרח. יש עבודות שבהן אני יכול

למדוד את השעות הנוספות ביותר דייקנות מאשר השעות

בעדן משלמים בתעשייה האזרחית. זהל עצמו קבע את הקריטריונים מה פותר ומה אסור,

לכן אין לי טענות לאף אחד אחר, אלא אל עצמנו.

היו"ר אגרנט:

זה יכול לעורר בעיות טל אי שויון.

ב. פלד:

יסלח לי כבוד השופט, אם רס"ר מקבל חוספת בעד

דריכות 300 לירות, הרי זה טס אחר לחלוטם בעד שעות נוספות. ואת זה מקבלים

כולם, +400 מקבלים 500 עובדים שבחיייהם לא יעבדו יותר מאשר מ-8 בבוקר עד

5 אחר הצהריים, ויקבלו גם אנשים טכל השנים עובדים מ-4 לפנות בוקר ועד 12 כלילה.

זה לא בסדר.

היו"ר אגרנט

זה דבר אחר. קודם דיברת על שעות נוספות, ואם הבנתי

מושב זה, ההצעה שרמזת לה היא ימי שייעבוד 4 - 5 שעות

נוספות יקבל בעדן תשלום, ולא יחנו חוספת לסמל מפני שידוע שסמל עובד הרבה מאד.

ב. פלד.

צריך בהחלט למדוד את המאמץ המושקע על ידי

אוכלוסיות שונות.

היו"ר אגרנט

אפשר להשיג זאת בדרך אחרת. אפשר לומר שתפקיד של

סמל מחייב לעבוד הרבה.

ט690

ב. פלד.

יש ספל שפותח את החנות ב-8 וסוגר ב-5 אחר הצהריים,
ויש ספל שעבודתו קטורה בפנטומים והוא מתחיל ב-4 או 4

לפנות בוקר וגומר באמצע הלילה.

היו"ר אגרנט

זה בגלל אופי העבודה או אופי האישי?

ב. פלד

אופי התפקיד.

אחרי כן תכ

ועדת החקירה-24.7.74
ישיבה קכ"ג - אהח"צ1. לפני כן רשמה אא
רשמה חכ

הער - אלוף ב.פלד

הישג אגרנט:

זה מעורר בעיה של אי שוויון. אולי לשני, אם הייתי
נוחן הזדמנות לעבוד עד 2.00 בלילה, הוא היה שמח

על-כן.

ב.פלד:

כן, אבל אני לא זקוק לזה. אגב, ככל שספעל מצליח לבצע
עם העבודה שלו מבלי שעות נוספות, המפעל יוחר טוב.

הישג אגרנט:ידין:

יש לי שאלה אחרת: בצה"ל הכל מתבטא כסופו של דבר
בדרגה. דרגה למעשה היא שקובעת את המשכורת, ודרגות
של כל הסמלים הראשונים הן שוות. כלומר הדרך היחידה בצה"ל לשנות זאת, היא
לשנות את הדרגות, כלומר להביא זאת: דבר אלי בדרגות. לרובם: אם אתה אומר
שהמסונה על הדת"ק שהוא סמ"ר, וסמ"ר שמסונה על החזקת רכב מינהלתי, זה בחוקף
מספקיד עובד מ-4400 בבוקר עד 8.00 בערב, והוא מספיק לעשות את העבודה מ-8.00
בבוקר עד 4.00. אילו היית אומר: זה מהמ"ק, דרגתו אינה סמ"ר אלא רס"ף,
או סמל מיוחד, במשק הצבאי כפי שהוא נהוג, פירוש הדבר שיקבל משכורת אחרת.
או שאתה מנתק לחלוטין את המשכורת מן הדרגה הצבאית, ואתה אומר: הדרגה הצבאית
גיא הסמכות - האיררכיה הפקודית, ואילו למשכורת יש משמעות אחרת: לפי אחריות
לפי שעות עבודה וכו'. אבל כאשר צה"ל - ואני מבין שאין הוא היחיד בעולם -
נפסה באמצעות הדרגה להשיג את הכל: גם את הסמכות, גם את המעמד, גם את המשכורת
וגם את האחריות, - הבעיה מתחילה.

ב.פלד:

כבר מזמן יש נתק בצה"ל בין המשכורת המשתלמת לפי

הדרגה---

הער - אלוף ב.פלר

ידין:

יש נתק?

ב.פלר:

יש.

ידין:

כיצד הוא מתכצע?

ב.פלר:

כשליכים המקצועיים, כחוספות המיוחדות. אתן דוגמה:

אם סמ"ר או רס"ל בחיל אספקה מתקן מקורי "אמקור"

למטבחיים", יש לו שלב מקצועי 9, הוא יקבל 250 ל"י לחודש בעבור זה. סמ"ר

בחיל-האוויר יקבל שלב מקצועי 9 בתקון וסת הדלק של פנטום, שהוא ללא ספק

דבר אחר לגמרי - גם הוא יקבל 250 ל"י. נקודה נוספת: הדרוג האקדמאי של

מהנדסים בצה"ל, צמוד לדרוג האקדמאי. אין הכרה בכיירות האקדמאית. כשוק

האזרחי יש נתוק גמור בין הדרגה המינהלית לבין הנסיון והבכירות האקדמאית.

למשל, אני לא יכול לתת לטרן מהנדס, יותר מ-ג' מהנדסים. כאשר יהיה רס"ן,

אוכל לתת לו ב'. אך אם אני רוצה להחזיק את הטרן הזה בדרגת טרן עוד שנתיים,

פי אינו מתאים להיות ספקד בדרגת רס"ן, אך הוא ספקד יוצא סגור הרגיל,

הוא בתעשייה האווירית יקבל א' פלוס ואילו אזלי הוא יעזוב. קודם כל יש

נתק בדרגה---

ידין:

בדרג הטכני-סמלי, נאמר כך, אך בדרג הקצונה זו הבעיה

שרצייתי לעורר. כל זמן שמושג הדרגה קיים, אני מעוניין

להחזיק את המהנדס הזה בדרגת טרן עשר שנים, ואין לי עניין שיעלה לדרגת רס"ן,

אין לי עניין שיפקש על אחרים..

ב.פלר:

אז הוא יקבל חוספות מקצועיות מתאימות.

ידין:

אני אומר שפה הנתק הזה לא קיים. מדוע שלא אבידו: אחת

טרן ואחראי על גף כזה וכזה. אבל אחת יכול להיות טרן

הער - אלוף ב.פלד

כי אינך מפקד על אף אחד, אתה יכול להיות אפילו טוראי מבחינתי. אתן לך משכורת לפי הדרגה המקצועית ספציפית שלך, לא המבצעית. אני אומר: אלה הבעיות העיקריות, והדברים האלה בסופו של דבר הם בירי צה"ל. צה"ל הוא הגוף שצריך לייזום את זה.

ב.פלד:

כצדק, אך אחזור למע גל הקסמים: צה"ל הוא שצריך לדאוג

לאנשים שרוכזים ומתחזקים כח אדם, ואני אומר שהם

כרמה הנמוכה ביותר ולא היו יכולים להגיע לכך גם בעוד חמישים שנה.

יריין:

נכנסנו כאן לבעיה שקצת כיסית אותנו, אם כי היא שייכת לעניין, אבל אני מדבר על היוס בכול זאת מזמן

צה"ל קיים, הן היו קיימות, וחמיד היתה קיימת התנגשות זו. הן היו פחות חריפות כאשר המצב בשוק היה יותר גרוע, ויותר חריפות כאשר המצב בשוק היה רוי, אך היה כל הזמן דחף פנימי מצד צה"ל למצוא את כח האדם. יכול להיות, כפי שאמרת, שחלק מהפתרונות לא היו טובים, אבל הבעיה הזו של נחוק הדרגה מהמשכורת המקצועית; אני חושב שזה הפתרון היחיד כמעט, וזה בירי צה"ל.

ב.פלד:

ובכן, עשינו משהו. היוס הגיש צה"ל ככלל מסמן לחקון

תנאי השירות והשכר, אבל עשיין אין נחוק בין הפליאטסיבים

כלומר אין שנוי עקרוני. למשל: לא ישתמש אדם ברכוש הצבא.

לסקנה:

האם באותו מסמן שהגשתך, כאמס ואמרחס: אני רוצה להיות

יריין:

מסוגל להתזיק מכונאי בצה"ל, בין אם כאזרח ואם כחייל,

ואם כחייל, איני רוצה לחת לך בשוי על-ירי דרגה, כי לא הדרגה קובעת אלא

הידע המקצועי. אני רוצה שתהיה לי מערכת משכורת שמשווה נניח למערכת המשכורת

אלד - אלוף כ.פלצ

כתעסיה האווירית. כלומר לנחק את זה לחלוטין.

ב.פלד: הגשנו בקשה כזו, היא לא סופיעה בדיוק במילים אלה.

יריין: האם אתה חושב שזה נכון?

ב.פלד: אני בהחלט חושב שזה נכון. +*+*

סאחר וההצעה שצה"ל הגיש, היא מהירה, מעשית ופרגמטית, והיא תיתן אולי כמה לירות בעוד חודש, בקשתי מהרמטכ"ל בשוח להגיש "ספר לבן", על הבעיה העקרונית של חנאי שרות של אנשי צבא, והוא כצדק אמר לי: אתה צודק, אולי צריך לעשות שנוי עקרוני, אך זה עניין של תחיקה, וזה יקח הרכה זמן. אנו צריכים לעשות משהו עכשיו | ומשהו עקרוני יותר מאוחר. אני חושב שצה"ל ער לחלוטין לבעיה הזו, פשוט משום שאם לא ישיב את האנשים, הוא לא יצליח לאפעיל את הציווד. זו סיכה פשוטה מאד.

יריין: נחזור לרגע לבעיות שהתחלנו בהן. כאמור הכל קשור,

ואין דבר שאינו קשור: אתה הזכרת את המושג של בעלי חוב, ואני סבין בדיוק למה אתה סתכוון. בעל חוב סכחינת המפקד פירוש הדבר, שאינו יכול לאכוף את הפקודות, מפני שהוא יודע שהאיש שעליו הוא צריך לאכוף הפקודה, בין אם יגיד לו בגלוי, או לא בגלוי שסע, אני יודע שזה לא בדיוק כך, ואין לי זה ואין לי זה. האם הסטטוס הזה של בעלי חוב, קיים בצה"ל, ואני לא סתכוון רק לחיל-אוויר. אתה כמו שאמר היו ר בחחילה, בכל זאת ספקד בכיר בצה"ל, ואתה סכיר בצה"ל לא רק את חיל האוויר. האם קיימים בעלי חוב כאלה בין הקצונת הכינונית והבכירה, שסיבת בעלות החוב הזו היא ההתנהגות הכלתי מוסרית שלהם, וידיעה שההתנהגות הכלתי מוסרית הזו ידועה למסגרת שחחתיים וסביבם, לאו דווקא במסגרת הכללית.

45.
ת.כ.

ועד החקירה-27.7.74
ישיבה קכ"ג - אחה"צ

הער - אלוף כ.פלד

כ.פלד: אני יכול לומר שאם יש תופעה של דוגמה אישית שלילית,

אשר מונעת מן המפקד לאכוף פקודות, היא מעוט. היא

אינה הכלל.

ידין: בחייל?

כ.פלד: לפחות בחייל. אני הייתי רוצה לומר זאת גם על כוחות

היבשה ככלל - שזהו מעוט, אך המעוט הזה משפיע הרבה

מעבר לפרופורציה שלו באוכלוסיה.

ידין: אתה חושב ששופל במעוט הזה בסדר, פירוש הדבר שרנן

באותם מקרים?

כ.פלד: לא, כמספטים - לא. הפעם הראשונה שהרמטכ"ל עשה פעולה,

וגם היא אינה משפטית, היתה לפני שבוע, וזה היה כתוב

3

בעהון. אך זו לא היתה פעולה משפטית, אלא ארמיניסטרטיבית. הוא לא העמיד

אח האדם לדין, כדי לברר עד הסוף אם האדם אשם. הדוגמה פשוטה: חיילים הגיעו

לחטוקה, והיו צריכים לצאת לקו המצרי עם חקן החמושת, והם הודיעו בדרך

עקומה לועד חוץ והבטחון ולרמטכ"ל, שהם בעצם לא קיבלו את החמושת. זה לקח

שלושה שבועות, עד שנחננו להם יותר מסחנסית אחת, וזה בקו. זה היה סקנדל גדול,

ובבירור כללי החבר שקצין האפסמאות החסיכתי או האוגדתי, לא דאג שתהיה

חמושת, ושהדברים לא יסתדרו בצורה עקומה כזו. הוא הושעה מתפקידו, אך לא

היה "קורט מרשל" שבו יוכל לומר שהסיבה שלא יכול היה לספק את החמושת, היא

מערכת ה ר ב ה יותר רחבה של דברים, הרבה יותר עקרונית: קשרים את הג"א,

איפה נמצאים המחסנים, איזה החלטות קיבלו, ולמה לא יכול היה לספק את החמושת.

הער - אלוף ב.פלד

הוא פשוט הושעה מחפקידו. כמו שאני קורא לטייס שגרם לתקלה, או עשה "בוז" באיזה מקום, ואני אומר לו : מאה לירות לקרן הטייסת, או : אתה מקורקע לארבעה חודשים, או : אתה עוזב את הטייסת והולך להדריך בכית-ספר. אלה פעולות אדמיניסטרטיביות, הן לא פעולות משפטיות. אני חושב שהיום יש ערנות בצבא, שאסור לעבור על-כך, אך עד להבאה למשפט - חושבים עלייך מאה פעמים .

ידין: יכול להיות שכך זה היום, אך מעניין אותי השלב שער המלחמה.

ב.פלד: עד המלחמה, אני אומר: היה מעוט של אנשים, אם אתה רוצה לקרוא לכך הסתאבות מסוימת, היה מעוט שהיתה לו השפעה מחוץ לכל פרופורציה למספרו בצה"ל.

ידין: ולא טופל בו באופן די דרסטי.

ב.פלד: לא, וקשה לטפל בו ..

היו"ר אגרנט: כאיזו רמה של קצונה בערך?

ב.פלד: אני מאמין שזה ברמות של הנגדות הככירה, זאת אומרת רס"לים ורס"רים בצה"ל, רס"נים וסרנטיס.

ידין: היו מקרים של סבני-אלופים?

ב.פלד: מעט, כמעט ולא .

ידין: היה מקרה אחד.

העד - אלוף ב.פלד

ב.פלד: אולי היא מקרה אחד או שניים, אך אם מדובר על קבוצות, אלה קבוצות הקצונה הזוטרות: סרן, רס"ן, סגן, והרס"ר והרס"ל.

היו"ר אברנט: וסבני-האלופים?

ב.פלד: אולי פה ושם היה גם סגן-אלוף, אך לא כתפקיד סבועי.

ידין: ~~העדים~~ אחד העדים אמר לנו כאן: כן, אבל הוא פייטר רציני, אתה בא ואומר לו: היה סגן-אלוף שידוע כי התנהג באופן בלתי סוסרי ביחידה שלו עם פקודותיו - עם החיילות ביחידה שלו, והיה עושה כל מיני דברים שהם גם חוסר ששפעת, כי זה גם כנגד לחוק, אך זוהי גם התנהגות בלתי מולמת קצין וכו'. אתה שואל אותו: מה אתה עושה לו? אז הוא אומר: קראתי לו, נזפתי בו. הרמטכ"ל קרא לו, אבל צריך לזכור כי הבחור הזה הוא לוחם מסדרגה ראשונה. יש פה דילמה כזו. אני מניח שאצלך זה יותר חריף, כאשר מדובר בסייס, אם כי אין אצלו התכונות השליליות, כי זה חוסר אחר. הקונטרסט בין מה שיתיה בקרב, אם הוא פייטר, לבין ההתנהגות היומיומית. במילים אחרות: הנגוד כביכול בין אפקטים מידיים, לבין אפקטים מרחיקי-לכת מכחינה שלילית. הדילמה הזו קיימת.

ב.פלד: תרשה לי לומר, אני חושב שאם היה האיש איש מקצוע

יוצא מן הכלל, ופייטר בלתי רגיל, הוא היה ספוס

יוצא דופן כשלעצמו, ואם עשה זאת - עשה זאת בסופגן ולא במרמה, ער שמישהו עזר אותו. הוא עשה זאת בגלוי. אנו מתכוון לאותם קבוצות של אנשים שלא עושה זאת בגלוי בסופגן, אלא בשקט. אלה המסתמכים. אם הוא היה מפקד שנתן דוגמה אישית לא טובה, כי הוא התעסק עם הפקירה, או איני יודע מה עשה, אך בוודאי

הער - אלוף ב.פלד

לא גנב כספים מקרן היחידה, כדי לבזבזם בבחי-הקפה, הוא לא הגיש קבלות כוזבות,
 הוא לא סכר ציוד של הצבא, הוא לא נתן דלק של הצבא לחברו הטוב ביותר, הוא
 לא שיחרר איש מלואים בגלל טובת הנאה, הוא לא עשה עסקה עם קבלן. אם היה פייטר,
 אי משוכנע שלא עשה עסקה עם קבלן. אני מתכוון לאותה קבוצה של אנשים, שהיו
 בלחי סוסריים לא במופגן.

ידין:

מבחינת השאלה שלי אחא צורק. אם ארס עושה את הדברים
 האלה בפומבי, כחלק מההתנהגות שלו, הוא אינו בעל חוב.
 לא יכול הסרן שלו לבוא ולומר: אני אומר למישהו שאחא מחעסק. אין לו מה להודיע,
 כי כל העולם יודע.

מלמל

המשך רשמה א.ג.

- ידין : אבל, אני מסכים אתך שהוא איננו כבחינת בעל-חוב.
כי לא יכל לבוא סרן שלו ולאמר אני אודיע לך למישהו
שאתה מתעסק, כי אין לו מה להודיע.
- ב.פלד : הקצין הזה לא מרגיש בעל-חוב, למשל, כי אם הוא הולך
עם שיער ארוך ולא חובש אף פעם כובע וחמיד מלוכלך -
הוא יהיה האחרון שידרוש מהפיקוד שלו להיות נקי ומסודר. אז אין לו חוב.
- ידין : כונתי להיות יותר ספציפי, אם שמענו על מקרה לפני
שנתיים או שלש, שאלוף-משנה או חת-אלוף שהואשם בהתעסקות
עם טרמפיסטיח והוא נקרא וננזף, וזהו זהו המשיך להיות מפקד ידוע, כאשר כל
הצבא ידע את זה. אותה עבירה בדיוק, במדה והיחה שם עבירה, והיחה כנראה עבירה,
אילוא היה עושה את זה סמל או חיל, היה נכנס לבית-סוהר.
- ובכן, ההרגשה הזאת שיש סיפול אחר במפקדים גבוהים או
בכאלה שהם מצטיינים, היא נסבלת לפי דעתך?
- ב.פלד : לא. בשום אופן לא.
- ידין : אתה חושב, שהתופעות האלה איפינו את צהל?
- ב.פלד : לא אלה התופעות שאיפינו. לא אלה הבעיות.
- ידין : אבל, פגורים בכתי-מלון ולא יחד עם היחידה ?
- ב.פלד : זה כן. אבל, אלה גם לא היו "פייסריים".
- ידין : פו"ם שגרו בכתי-מלון במקום בשיכון צבאי, בזמן מסויים,
אני מדבר על תקופה מסוימת.

ב. פלד : אם חמצא מי האיש, תראה שהוא גם לא בחקן של "פייטר".

ידין : אני לוקח פו"ם, בית ספר לפיקוד ומטה של צה"ל. קראחי

את זה בפרוסקוליס של ישיבות מטה.

ב.פלד : אני לא יודע אם אתה יודע איזה אנשים צהל הקציב

לפו"ם כדי לחנך. אולי הוא הקציב את תפארת הקצונה

כמחנכים. **§**

ידין : היום, או אז?

גם היום וגם אז. חיל האויר לא עשה הרבה יותר טוב,

עד לפני זמן קצר. מקוסות כמו פו"ם, הדרכה, תפקידי - צד,

בדרך כלל נותנים לאנשים - ככה... שאף אחד לא ציפה מהם להיות דוגמא זוהרת.

קצין שסרח, לא דוקא באפן אישי, אז אפשר לשים אחר

סוהוא לא יכל להביא נזק? כביכול?

ב.פלד : כאילו לא יכל להביא נזק. אני לא מדבר על קצין שסרח,

אני מדבר על קצין שלא הצליח. אנחנו עשינו את זה

כחיל-אויר הרבה מאד. נבדוק את עשר השנים האחרונות מי היו ספקדי פו"ם שלנו

עד שעשינו שינוי דרסטי לפני כשנה וחצי או שנתיים. אלה היו קצינים... אני

חושב שיש עוד תפקידים כאלה כצה"ל כמו שיש כודאי במשרד החוץ. לא כל הנספחים

שלנו כחז"ל היו קצונה זוהרת. בדרך כלל היו אנשים בסוף התפקיד שלהם. חלקם

מצוינים. חלקם בינוניים לגמרי. כמובן, כשצהל חסר באנשים טובים, אין כל

ספק שהוא יחלק את מערכת העדיפויות שלו לפי מה שנראה לו כרבע זה. צריך

הרבה אומץ והרבה התעקשות כדי לדעת שהפתרון הקל בשעה הנוכחית הוא בעל נזק

בל ישוער לשנים הבאות.

ידין:

אני רוצה לשאול אותך שאלה פרובוקטיבית, **אמא** גם לאור

מה שעשוי היה להשתמע מאחת ההערות שלך ויכל להיות

שלא החכונת לזה, והשאלה שלי יותר מבוססת על השוכה שקבלנו מספקד די בכיר

שהיה אצלנו השבוע. החשובה שלו לא נראתה לנו, אבל השאלה היא אם זה כך.

חשובחו בקצרה היתה. רכוחי, צהל זה חלק מעם ישראל. עם ישראל הוא כזה,

מלוכלך, מטונף, לא ממושם, לא מחונך, אנחנו לא **אמא** יכולים לעשות צהל אחר.

האם אתה מקבל את זה כאקסיומה?

ב.פלד:

אני לא מקבל את זה בשום פנים ואופן. אמרתי קדם, שהקארד

של צהל במקרה הטוב בשנת 80 צריך למנות 50,000 איש.

50,000 איש מצוינים שמהם אפשר לחבוע להיות דוגמא זוהרה לעם - ניתן

למצוא בארץ הזאת. אם הדוגמא הזאת תהיה באמת זוהרה, האפקט שלהם בציבור

יהיה מעל ומעבר לפרופורציה שלהם. לכן, אני חושב, שזאת תהיה טעות יסודית

לאמר שמוצע איכות כח האדם כזה צריך להיות דומה למסוצע איכות כח האדם

במדינה. זאת תהיה טעות. זה כאילו לאמר שמאחר ורוב העם אינו סבין במוזיקה,

אז החזמורה הפילהרמונית תיצג את המסוצע המוזיקלי של עם ישראל. או מנתחים

בכחי - חולים צריכים ליצג את המסוצע בארץ וצריכים להיות מלוכלכים, ובלתי

אחראים ובלתי מוסרים מפני שזה העם שלנו.

אני חושב, שאם צריכים להקצות מהאוכלוסיה שלנו

50,000 אנשים שיתנדוגמא אישית - אפשר למצוא אותם. מה שאבור לעשות זה ליצור

בפני האנשים האלה מצב, שבו הם צריכים להקרע נפשית בין הצרך לעבוד עבודה

להתנהג

קשה - וחובעים מהם עבודה קשה. תובעים מהם **אמא** אחרת - נבין **אמא** הלחץ האנושי.

אני כעת עומד בפני דילמה, יש לי מסוסי ירוט כשיחס
סיס למסוס לא טוב, ובמקביל עוזבים אותי 20 סיסי "סקייהוק" שהם כלם איכות
ירוט, איכות "מיראג" ו"פאנטום". והם הודיעו לנו שהם רוצים ללכת הביתה.
אני עומד לקרוא להם ולאמר להם: לא מעניין הסכות כרגע, אתם חיכים לעכור ולקשות
הסכה ל"פאנטום" ו"מיראג". זה לוקח שנה, אתם חיכים להשאר שנה.

אני מרגיש שיש לי כח מוסרי לעשות את זה, אני לא
מרגיש שלגבי חלק מהם אני יכול לאמר בלב שקט, שמה שאני מבקש מהם הוא מהחנהגות
נורמלית, זאת בהחלט החנהגות מעבר לנורמלית, אף
לשאלה שלכם, החשובה שלי היא חד-משמעית.

ידין:

אם אותה שאלה אציג אליך לא כלפי אנשי צבא קבע אלא

כלפי משרתי החובה, האם ניתן או יש להתפשר עם העובדה

שהם מיצגים את עם ישראל בנורמות הצבאיות, או ניתן לשנות את זה?

ב. פלד:

ניתן לשנות את זה ואני חושב שעובד אצלכם בוועדה בחור,

במקרה נפגשתי אתו כאן בחוץ, שהיה מפקד המידרשה.

רק עכשו סיפר לי כמה התפעל, אמרתי לו שהדיון פה על משמעת, אז הוא אמר.

לחיל אויר אין בעיות של משמעת, שאלתי למה אתה אומר שאין בעיות משמעת, אצלנו

אולי יותר קל אבל יש בעיות, אז הוא אומר "אני רוצה לספר לך סיפור, היתי

קצין סיוע קרקע-אויר והיתי שבוע ימים בטיסת 109, ככנף אחד, גמרנו חרגיל

בשעה שתיים בלילה, גמרנו את החחקיר ונכנסנו לבודקה ששם אכלנו ארוחת ערב

בשתיים בלילה, הגישו לנו שני בחורים מרוקאים הם חילים מישראל הרביעית,

גמרנו לאכול ואז השליש הצעיר של הטיסת אמר להם: חבר'ה תודה רבה, היה נחמד.

עכשו שעה שתיים, אתם חחיצבופה מחר בבקר בשעה 6.00 פעם נוספת, ואני צחקתי לעצמי

ואמרתי לעצמי שאני צנצנת אם הם יבואו מחר בשש בבקר, ולמחרת הם הופיעו כמו

שעון שויצרי, זה הרשים אותי."

אג 691

הסכרתי לו, שכאשר אנשים אלה חיים במסגרת שבה הם יודעים שהסיס עובד עד 2.00 כלילה והוא יקום ב-4.00 לגיחת בקר, אז המערכת מתיבת.

אגב, יש דוגמאות. אנחנו מכילים בחיל האויר את תחנית הסבלה של האוכלוסיה הזאת, כי אנחנו חסיד קבלנו את תחנית הסבלה, מעשני סמים, פושעים, נוער שוליים. גם אנחנו סובלים מהם, הם עורקים והם נפקדים, אבל הם בהחלט מתנהגים אחרת במסגרות של חיל אויר מאשר במסגרות אחרות. אני חושב שהמסגרת חייב גם את אנשי החובה.

ידין : הקצין הזה שאני הזכרתי אתה בטח מפגש אותו בישיבות חפ"ק ואולי אפילו בישיבות מסכל וכו' ומוכרחים לשרש את הדבר הזה בקרב הקצונה הגבוהה כדי שיהיו משוכנעים בזה.

עוד שאלה אחת:אאא אתה בתוך המסמעת הגדרת שני קצוות, המבצעית אחת זה המסמעת אאאאא של הסיס או אפילו כחות הקרקע, והסמנים של מסמעת שמתבטאים בענינים חיצוניים. יש בעיה אחת שהיא לא פחות חסורה, היא אולי בעיה המסמעת הכי קשה, היא יוחר קשה מאטר לחבוש כבע או ללכת ליהרג. זה המסמעת היום-יומית שצריך לעשות אותה כל הזמן בביצוע פקודות פק"ל, פקודות מסכל, ביחס לדרכי עבודה, שהנזק באי-ביצוע ובאי אכיפת המסמעת הזאת הוא אף פעם לא ניתן למדידה. כמו נאטר, אם הליקפטר מסוים יטום ומי שאחרון בדק אותו יכל לשכות פלייר בתוך הגיר-בוקס, אז זה יכל לעלות פעם בעשרה טיסים וזה יכל לנבוע אאאאאאאא כאשר כחוב: כאשר אתה גומר תעשה כך, תכדוק כך חסגור את הכלפם - וזה לא בוצע בגלל ענין המסמעת.

האם בשטח הזה, שהוא השטח האפור, האם צהל בסדר או

לא בסדר?

ב. פלד:

לא כסדר. מהסבה העקרונית, שבדרך כללכשאתה כותב
פק"ל אתה מסתמך על כך שנחה בידי המערכת את כל
הכלים כדי לבצע את זה. אפילו עודף. כדי שלא יהיה שום תרוץ. ה ברגע שהחסרת
פריט אחד ממה שהיית צריך לחת לפי הפק"ל - כל הפק"ל הזה מאבד את ערכו.
לדוגמא: אם אנחנו מדברים על מכונאים, עד שאנחנו הכנסנו את הפק"ל, של מה
לעשות, אנחנו יצאנו מעורנו שלא יהיה תרוץ הקטן ביותר לא לעשות את זה,
מפני שב-פק"ל כחוב שצריך לנגב את החלון עם סמרטוט ממין מסוים ואין סמרטוט
כזה. כי אם פעם אחת אין סמרטוט כזה - גם אם אס"ף יש לו 99% מהכלים - כל
מה שעשית זה בעיניו חוכא ואיטלולא. אם אני אוסר את זה בהגזמה על סמרטוט,
זה יכל להיות בדבר אחר. אם אוסרים לו שצריך לעשות בדיקה חשמל לפני שהוליס
רקטות ואת בדיקה החשמל צריך לעשות עם מכשיר איקס ויש מכשיר אחר בכל הסיסת,
אבל מצד שני דורשים ממנו לגמור את הכנת המטוס בעוד עשר דקות - אתה לא יכל
לחבוע ממנו שלא לעשות קיצורי דרך.

מחי אתה יכללתקן את המערכת? אם את הדברים האלה תביא
למשפט, ולא לנזיפה וגסירה בשקט, כי אז הוא יוכל לאמר: "אבל, אדוני, לא
היה לי ססטר. היה צריך להיות לי ססטר." ואז יתברר מי היה צריך להיות ססטר.

לנדוי:

היחי מבקש ממך לחקן את עדותך בפרט אחד שקצת לא
עולה אצך בקנה אחד עם רוח הדברים היפים שאמרת עכשו.
אמרת שיש לך מקרה של איש חיל האויר שמוכא לבירור משפיעתי כפניך. אתה יודע,
שבעצם אתה צודק לאמר לו: אין לך מקום כחיל אויר. אבל בזה אתה תפגע כיעילות
חיל-האויר בטווח קצר. ומזה משתמע שלא לטווח ארוך. ז"א אולי הנזק לטווח ארוך
יותר גדול. איך אתה מתרץ את היחס הזה?

ב. פלד:

יעיד עלי נציב אאאאאא הקבילות שאני לא אמרתי את
זה על עצמי. אני זורק כלי רחמים, את האנשים שאני
הגעתי אלמסקנה שבטווח הקצר הם יעז רו לי אבל בטווח הארוך הם יזיקו לי.
אחרי רשמה יע

692₁

ועדת החקירה, ישיבה קכ"ג

24.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: אלוף בני פלד, מפקד מחיל האוויר

בניפולד:

ואני מכצע את זה יום יום.

ס. לנדוי:

זה צריך להיות הסטנדרט הרצוי.

ב. פלד:

יש כעס גדול עליו בקרב מפקדי המסנה שלי

מדוע אני בעד דברים קטנים יחסית, גרזל מהם

כוח אדם ומשתמש נגדו באמצעים חריפים כאלה.

בהחלט אני אישית נוקט בשיטה הזאת. אני יודע שיש הרבה מפקדים שנמנעים

מלעשות את זה כאקט נורמלי, אני קצת משוגע.

ס. לנדוי:

כן ירכו כסוף.

ב. פלד:

דרך אגב, אם כולם ינהגו כסוני הבעיה כאמת תהיה

חסורה. מפני שצריך היום במכה אחת לזרוק די הרכה

אנשים. אני חופס אחד או שניים ואני עושה דוגמה מהעניין הזה.

אני יודע שאם הייתי צריך לזרוק את כולם, אז לטווח הקצר ...

אבל לפחות כדגם של מה שצריך חיל האוויר לעשות, אני עושה.

היו"ר אגרנט:

אני רוצה להציג לך שאלה בקשר למה שאמרת

לדיון מטכ"ל מאפריל 72. שם אתה הכחנת כיון

בעית המסמעת ובין הבעיה של שמירה^{על} הגיונונים החיצוניים. היום קבלתי

רושם שאתה קשרת את שני הדברים האלה. אני אקרא לך את מה שאתה אמרת אז:

"לגבי המסמעת אני מסכים שיש להבדיל בין גיונוני קטמעת לכיון מסמעת"

לגבי דידי המסמעת מתקיימת אם אדם מקבל פקודה

לבצע משהו והוא מכצע אותו. השאלה של הגיונונים החיצוניים בדבר נכונות

לבצע, הצדעה סמין כזה או כובע סמין אחר, זו שאלה לגמרי אחרת.

24.7.74, ישיבת אחה"צ

692

ער: האלוף בני פלד, מפקד חיל האויר

היו"ר אגרנט:

אני חושב שבעית הגינונים החיצוניים

צריכה להיות מטופלת אצלנו, ואולי כדאי

לא להיות קשורים יותר מדי לגינונים חיצוניים. אלא להחאים את עצמנו

לעם היושב בציון. אולם אין קשר ישיר בין גינונים חיצוניים לבין מטמעת

עצמית. אם הגינונים הם ענין של משטר ונוהג, המטמעת היא ענין של מפקדים.

יש יחידות שהגינונים החיצוניים שלהם הם אפס מוחלט, אבל המטמעת עצמית

של החיילים היא פנטסטית, ויש יחידות שהגינונים הקיצוניים שלהם (להיפך)

לא הייתי רוצה שנידמה לצבא דרום אמריקאי.

בני פלד:

אני רוצה להסביר את מה שאמרתי.

היו בצה"ל ועדין קיימות שתי דוגמאות קיצוניות.

אחת היא יחידה 269, יחידה סיור מטכל. יחידה מיוחדת במינה,

אין בה גינוני מטמעת בכלל, אפס מאופס, הם כולם נראים כמו היפיס.

ביחידה הזאת המטמעת הקבוצית היא הקיצונית ביותר שאני מכיר בצה"ל.

יותר, כמעט, מאשר אצל טייסים. זו יחידה מיוחדת במינה.

לעומת זאת יש יחידות בצה"ל, אצלן הגינונים הם הקיצוניים ביותר

אבל מתחיהן אין שום מטמעת אמיתית, שום הזדהות. כשאני מתכוון

ואומר, גינוני מטמעת, אני מתכוון לגינונים החיצוניים.

למשל, אני לא אחבע, אני חושב, מאחר ובצה"ל אין קודקס התנהגות

בכלל, לא קיים, ומה שקיים איננו מחאים לאופי הלאומי שלנו,

אין כלום, לא זה ולא זה, אני בסך הכל אמרתי, שבעל היהודי יש גינוני

נמוס כמטמעת חיצוניים שחואמים אותנו ושעליהם אנחנו צריכים להקפיד.

אני אחן דוגמה. אני בהחלט בעד, שבמקום שיגידו שם היד (מדגים הצדעה)

שזה מנהג עוד מימי הבינים, ~~שינהגנו~~ החייל לקום ולהגיד שלום המפקד.

אלה יחידות

ועדת החקירה, ישיבה קכ"ג

24.7.74, ישיבת אחה"צ

עד: האלוף בני פלד, מפקד חיל האויר

692

בני פלד:

אבל יחוייב להגיד שלום המפקד.

אני בהחלט חושב שיש כמה גיזוננים ששאלו אותם

מצבאות אחרים, שיחכך מאד שאותם צריך להחליף באחרים. לא לבטל אותם.

כשום אופן לא לבטל אותם. אז אני בהחלט הייתי שמח לו היו מחליטים שהפיאה

היא הצורה המסורתית של הזדהות החייל עם עמו, או עם הצבא, אז כולם יילכו

עם פיאה עד כאן. או אם יחליטו שהולכים עם פיאה כיפה סרוגה, וזה מה

שמחאים לעם היהודי, אז הכיפה הסרוגה תהיה אות ההזדהות של החייל.

מה שאסור לעשות זה להחליט שהולכים עם כובע בריטי, ומכניסים אותו לכיס האחורי.

זה לא.

אני קבעתי שם שאין לצה"ל מערכת גיזונני משמעת

אמינים, תואמים, מוסברים מאליהם. יש לפז כמה גיזונני משמעת שהם לא מוסברים

מאליהם. לעם היהודי. אני יכול לתת עוד דוגמה. מפקד מגיע למשרד בבקר.

שעכשיו רק הייתי שם, מקובל שגם אם יושב ליד השולחן סא"ל

והמפקד הוא אל"ם, כשהוא נכנס לחדר, ולא חשוב כמה פעמים הוא נכנס לחדר

הם קים. לנך זה לא מתאים. אבל בהחלט חובה לחנך את החייל היהודי

אם לא לקום, לאמר "בקר טוב, המפקד". ולהגיד את זאת קודם.

אבל אם נקבע ש"בקר טוב המפקד", כשהזוטר מקדים לבכיר, זה הקודקס,

אז זה צריך לנבא לתכוע מפנו. צריך ללמד אותו כביה"ס שזה אות ההזדהות

שלו.

היו"ר אגרנט:

עוד שאלה אחת הנובעת ממה שאתה אסרת, אינני יודע

אם זה קשור דוקא עם משמעת.

אתה אסרת שבחיל האויר המסורתית הייתה כולם גבורים, וכך אין פלוצצ גבור

והשני לא, או בצה"ל זה היה.

בני פלד: לא, בחיל האויר.

24.7.74, ישיבת אחה"צ

6924

עד: האלוף בני פלד, ספקד חיל האויר

היו"ר אגרנט:

אני תמיד קבלתי רושם בעבר, היותר רחוק, שכדרך כלל אם טיים היה מצליח באיזו פעולה אוירית, סוריד אוירון של אויב, לא היו מפרסמים את שמו למחרת המקרה. אני יכול להניח שיש מעמדים שבהם מציינים לשבח את פעולתו, אומרים לו תודה או משהו כזה. אבל הכל היה תמיד בעילום שם

ידין:

זה מטעמי בטחון,

היו"ר אגרנט:

אינני יודע אם זה מטעמי בטחון.

זה היה גם בקשר עם כוחות היבשה, לזכרוני.

לא היו מפרסמים את שמות המפקדים. באיזו פעולה. יש לי רושם שהמדיניות הזאת השתנתה.

בני פלד:

לבני חיל האויר אני יכול להסביר את זה בצורה פוסדית

לגמרי. אנו נמצענו במסך כל השנים לתת פרסום ושמות

של טייסים שהם טסים מבצעית, כדי שהשם הזה לא יחגלגל לחיכים האישיים שלהם כמדינות ערב. זאת היתה הסיבה שלא פורסמו השמות. לבני הציון המיוחד, עשינו הרבה ציונים לא פורמליים, כמו תעודה על הפלת מטוסים. אבל מאחר ולא ציינו באופן פורמלי,

היו"ר אגרנט:

אני מדבר על הפרסומה.

בני פלד:

הבעיה היא רק בטחון שדה. למשל, רק השבוע היתה

לי בקשה מראש מחלקת מודיעין שלי, להימנע במסדרי

הכנפיים הבאים להקריא את שמות הכוגרים כשנותנים להם את הכנפיים. ואני עשיתי אוויר-אולים על הדבר הזה. מפני שהפעם היחידה, שבו טיים או לוחם בחיל האויר מקריאים את שמו בפומבי, לפני המטפחה שלו, ובפני הקרובים והידיים שלו זה כמסדר הכנפיים, ואת זה אני לא רוצה לגזול ממנו. זאת אומרת הבעיה היא בטחון שדה ולא מדיניות פרסום.

היו"ר אגרנט:

אני מודה לך מאד.

הישיבה מסתיימת.